

ÁRULÓINK

"Mint hadvezér, kiváló képességekről tett bizonyosságot ... Ugyanakkor azonban megvetette és lebecsülte a népben rejlő erőket; nem a forradalom továbbvitelére, hanem a dinasztiaival és az uralkodó körökkel való megegyezésre törekedett. /Váci proklamációja./ 1849. májusban Windischgrätz üldözése helyett három hetet fordított Buda ostromára. Emlékírataiban s egyéb írásaiban igyekezett menteni 1848-49-i szerepét. "Noha az uralkodó osztályok Görgeyt reálpolitikusnak egyeztek feltüntetni Kossuthtal szemben, a haladó magyar közvélemény mindig árulónak tartotta" - írja a Lexikon Görgeyről.

S vajon a mai magyar haladó közvélemény hogyan vélekedik "árulónkról"? 1983-ban kiadott Magyarország történeti kronológiája 1916-os év kapcsán fontosabbnak találja azt, hogy október 1-én 30-40 fillérrel emelték a cukor árát, mint azt, hogy 98 éves korában elhunyt Görgey Artúr. A középiskolai tankönyv is Görgey áruló volta mellett teszi le a voksot. Több ezer ember él abban a hitben, hogy Görgey elárulta a szabadságot, a hazát, s fel sem merül bennünk, hogy ez a megatívkép politikai koncepcióra vezethető vissza, a valóság nem ilyen egyértelmű.

Kossuth alakja a szabadságharc leverése után mítikus formává vált. Nem hiszem, hogy túlzás lenne személyi kultusznak nevezni a szó jó értelmében. Álljon itt ennek alátámasztására

a következő részlet, mely az 1910-ben megjelent "Kossuth Emlékkönyv"-ből való.

"... ha Kossuth Lajos nem született meg vala.

De megszületett több mint 100 esztendővel ezelőtt. Megszületett és csodálatos szelleme csodákat művelt. Alkotmányunkat, a mi van /eredeti szövegben így áll/; haladásunkat, amivel büszkélkedhetünk; kultúránkat, amiben élünk; a népjog területén elért egyenlőségünket, amit fejleszteni akarunk; nemzeti-es szellemünket, amelylyel /eredeti szöveg!/ most ünnepeljük; összes sikereinket, mikre hivatkozhatunk; 48-49-iki vívmányainkat és szabadságharcunk világra szóló dicsőségeit, amikre emlékezve erőt gyűjtünk; a magyar állam újjászületését, minek révén helyet foglalhatunk az európai államok sorában: mind, mind neki köszönhetjük.

Örök hála és dicsőség neki azért, hogy így van !"

Görgeyt Klagenfurtba internálták, de 1867-ben visszatérhetett Magyarországra. Visegrádon élt öccse birtokán. Soha nem vállalt 1849 után közszereplést. Kossuth kultuszba hajló dicsfényével párhuzamosan egyre jobban megcsontosodott Görgey árulósága.

Változás 1919 után történt, amikor "megindult a magyar nemzet árulóinak a rehabilitációja " 1949-ben ez áll az új Történelmi Társulat megalakulására kiadott monográfiában. A Horthy-rendszer történetírásának leleplezése volt a marxista

szellemű történetírást irányítani akaró tudománypolitikai vezetés célja.

Közeledett március 15., a nemzeti ünnep 101. évfordulója. A magyar Függetlenségi Népfront Ünnepi felhívásában Kossuth, Petőfi, Táncsics nevét, 1848-49 jelenre vonatkozó tanúlságait így fogalmazza meg:

"Száz év múltán a magyar nép előtt már sok tekintetben új feladatok állnak. Ma a nyugati imperialistákkal szemben kell megvédenünk a nemzet függetlenségét."

Később már azt hangoztatják, hogy "a szociáldemokraták voltak, akik az antant 30 ezüstpénzének reményében júdásai lettek a nemzetközi proletárforradalomnak" /Idézet Kun Béla 1920-ban írt "Forradalomról forradalomra" című brosúrájából./ Sztálin 1927-ben kijelenti: "Nem lehet a kapitalizmussal végezni, ha nem végzünk a szociáldemokratizmussal a munkásmozgalomban. /A történelem fintora, hogy Kun Béla Sztálin áldozata lett./

1949-ben a történetírás az árulókat saját táboron belül találja meg. A belső árulók sorában először a mozgalmon belüli "árulók", a szociáldemokraták, majd a nemzeti történelem szabadságharcainak békekötői /Károlyi Sándor, Görgey Artúr/, a "nemzeti árulók" sora. A "békekötés" és az osztályharc folytonos éleződésének eszméje összeférhetetlen ! A sztálinizmusban a békekötés egyenlő az opportunizmussal, kishitűséggel, megalkuvással.

1952-ben bevezetett középiskolai tankönyvben a következő olvasható:

"Rákosi elvtárs adta meg beszédében történelmünk szabadságküzdelseinek értékelését."

"Károlyi Sándor és társai, "az áruló urak", kik eladták Magyarország önállóságát ..."

Álljon itt Kossuth Viddin-i leveléből egy részlet:

"Én Görgeyt a porból emelém fel, hogy magának hallhatatlan dicsőséget, a hazának szabadságot vívjon ki. S ő Magyarország gyáva hőhértjává lőn."

De folytassuk a középiskolai tankönyvvel, amelyben a fejezet végén álló következtetés a legfigyelemre méltóbb:

"Az amerikai imperialisták és Tito útmutatásai szerint cselekedtek az MDP-be beépült Rajk és társai Magyarországra, amikor meg akarták dönteni népköztársaságukat."

"Nemzeti átkainkon busongók is talán elhiszik, hogy nem "nemzeti tulajdonságink"-ból, hanem nagyon is mindig konkrét történelmi helyzetből sarjadt, hogy történelmünk folyamán "nekünk árulók kellettek". Politológusok vizsgálhatják: történelmi kultuszok, ellenkultuszok mennyire egyfajta jelen-politika termékei voltak. S rámutathatnak: a régi kultuszos történelemszemlélet felszámolása csak a régi politika maradványainak felszámolása

révén következhet be - bizonyára." - írja Glatz Ferenc
a História 85/1. számában.

CSONTOS BARNA

**AFORIZMA: A történelem sokféle műfajra ad lehetőséget.
A történelmet lehet írni, átírni, meghamisí-
tani, újraértékelni, cáfolni, s ha minden kö-
tél szakad, tárgyilagosan ábrázolni.**

/Feleki László: Aforizmák/